

човек чифт нови обувки, защото когато тръгнат към оня свят, ще трябва да прекосят боси огромна земя, пълна с тръни и прещип – освен ако чрез гореказаната милостиня не се избавят от туй наказание – и накрай тази земя ще ги срещне един старец и ще носи същите обувки, които приживе са му били дарени и след като им ги покаже, ще ги пусне да вървят и да преминат всички изпитания, без косьм да падне от главите им“.

Това много точно отразява действията на всички господа, които дават старите си обувки на келнерите, или пък на дамите, които по подобен начин даряват своите прислужници. Вярно, легендата уточнява, че става въпрос за нови обувки, но със сигурност чифт полуизносени обувки за трийсет шилинга се броят като чисто нов чифт *chaussures*¹⁵⁷ за половин суверен. Все пак, ако някой трябва „да премине всички изпитания, без косьм да падне от главата му“, то не би било лошо да се подсигури и да даде един чисто нов и здрав чифт на градинаря за Коледа. Защото истината е, че всички тези суеверия са странно нещо и човек никога не знае какво може да се крие в тях.

Има няколко необикновени стари истории с обувки, които могат да представляват интерес за събирачите. Според Шафарик („Slawische Alterthümer“¹⁵⁸, т. II, с. 422), в древни времена Либуса, кралица на Бохемия, била заставена от съветниците си да се омъжи. Мъдрецът, до когото се допитала, заявил, че любимият ѝ кон щял да намери онзи, за когото кралицата трябва да се омъжи. Конят щял да върви по пътя, докато не срещне хранещ се на желязна маса мъж и не коленичи пред него. Така конят поел по пътя и стигнал до едно поле, където седял селянин и се хранел върху палешник. Това бил земеделецът Пршемишл. Облекли Пршемишл с кралски одежди и го отвели при очакващата го кралица. Но преди тръгване той взел върбовите си обувки и ги скрил в пазвата си, за да му напомнят винаги за ниското му потекло. На читателя, естествено, веднага ще му мине през ума, както мина и през ума на учения, че тази история произхожда

¹⁵⁷ Обувки (фр.) – б. пр.

¹⁵⁸ „Славянска античност“ (нем.) – б. пр.